

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af værnepligtsloven og forskellige andre love
(Fuld ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt)

§ 1

I værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »han« til: »den pågældende«.
2. I § 1, stk. 1, ændres »mand« til: »statsborger«.
3. I § 3, stk. 1, ændres »Mænd« til: »Den«.
4. I § 3, stk. 2, 1. pkt., ændres »udenlandske mænd« til: »udlændinge«.
5. I § 6, nr. 3, og § 26, stk. 1, ændres »ham« til: »den pågældende«.
6. I § 19, 1. pkt., ændres »ham« til: »den værnepligtige«, og »hans« ændres til: »den værnepligtiges«.
7. § 21 a ophæves.

§ 2

I lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 13. marts 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 6, stk. 1, ændres »han« til: »den pågældende«.

§ 3

I lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, jf. lovbekendtgørelse nr. 428 af 30. september 1980, som ændret ved § 13 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, 1. pkt., § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 1. pkt., ændres »han« til: »den pågældende«.

2. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »ham« til: »den pågældende«.

§ 4

I beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 144 af 28. februar 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 60, stk. 1, ændres »han« til: »den pågældende«.

2. I § 60, stk. 3, ændres »ham« til: »den pågældende«.

§ 5

I lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, jf. lovbekendtgørelse nr. 309 af 3. marts 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 2, stk. 2, § 4, stk. 1, og § 6, stk. 2, 2. pkt., ændres »han« til: »den pågældende«.

§ 6

I lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1002 af 24. august 2017, som ændret ved § 27 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, 2. pkt., og to steder i § 6, stk. 3, 2. pkt., ændres »han« til: »den pågældende«.

2. I § 6, stk. 3, 2. pkt., ændres »ham« til: »den pågældende«.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2027, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Loven har virkning for kvinder, som indkaldes til Forsvarets Dag fra den 1. januar 2027.

§ 8

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. §§ 1-4 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske eller de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 6 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Forsvarets Dag
 - 2.1.2. Værnepligtstjeneste
 - 2.1.2.1. Overordnet ramme for mænd og kvinder, der aftjener værnepligtstjeneste
 - 2.1.2.2. Fortrydelsesret og opsigelsesvarsler
 - 2.1.2.3. Udsættelse, fritagelse og hjemsendelse
 - 2.1.2.4. Straf og disciplinarmidler for ulovlig udeblivelse
 - 2.1.2.5. Erstatning for tilskadekomst m.v., arbejdsmiljø og funktionærbeskyttelse
 - 2.1.2.6. Sundhedsyndelser
 - 2.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
4. Ligestillingsmæssige konsekvenser
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti har den 30. april 2024 indgået aftale om fuld ligestilling i værnepligten under forsvarsforliget 2024-2033.

Det følger af aftalen, at der indføres fuld ligestilling mellem køn i relation til værnepligten. Med aftalen skal alle unge – uanset køn – trække et lodtrækningsnummer på Forsvarets Dag og skal kunne tvangsindkaldes til at aftjene værnepligtstjeneste, såfremt der ikke er tilstrækkeligt med frivillige, når fordelingen af værnepligtige foretages. Efter aftalen skal værnepligtige desuden have ens vilkår uanset køn.

Lovforslaget har til formål at gennemføre den politiske aftale, således at der indføres fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til værnepligten.

Efter aftalen skal den lovgivning, der skal gennemføre den politiske aftale, vedtages i indeværende valgperiode med henblik på ikrafttrædelse efter næste folketingsvalg. Det følger af aftalen, at lovgivningen skal træde i kraft den 1. januar 2027.

Det bemærkes, at der samtidig med fremsættelsen af det foreliggende lovforslag fremsættes et forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.). I det nævnte lovforslag foreslås der på baggrund af anden delaftale under forsvarsforliget 2024-2033 bl.a. indført øget ligestilling mellem kvinder og mænd, idet kvinderne dog fortsat ikke vil kunne tvangsindkaldes til at aftjene værnepligtstjeneste. Det pågældende lovforslag vil bl.a. indebære, at kvinder forpligtes til at møde til Forsvarets Dag, og at kvinder omfattes af de samme rettigheder og pligter som mænd, når de aftjener værnepligtstjeneste. Det pågældende lovforslag vil fra den 1. januar 2027 blive suppleret af nærværende lovforslag, således at der sker fuld ligestilling.

Henset til den samtidige fremsættelse af de to lovforslag, vil nærværende lovforslag teknisk set indebære, at der vil blive skabt hjemmel til, at kvinder vil blive forpligtet til at møde til og deltage i Forsvarets Dag, samt at kvinder omfattes af de samme rettigheder og pligter som mænd, når de aftjener værnepligtstjeneste. Disse ændringer vil imidlertid alene blive realiserede ved dette lovforslag, såfremt lovforslaget om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.) ikke måtte blive vedtaget af Folketinget.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

2.1.1. Forsvarets Dag

Efter § 1, stk. 1, i værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, er enhver dansk mand undergivet værnepligt (værnepligtig). Det indebærer bl.a., at han efter værnepligtslovens § 13, stk. 1, 1. pkt., skal møde til Forsvarets Dag i det år, hvori han fylder 18 år.

Indholdet af Forsvarets Dag er nærmere reguleret i § 7, stk. 1, og kapitel III i værnepligtsloven og består for de værnepligtige af en række forskellige elementer.

Det følger af værnepligtslovens § 7, stk. 1, 1. pkt., at på Forsvarets Dag orienteres de værnepligtige om de forskellige tjenesteforhold samt muligheder for indkaldelse, uddannelse og ansættelse. Efter afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til værnepligtsloven er det hensigten at give deltagerne en grundig præsentation af Forsvaret og redningsredskabet samt en orientering om Hjemmeværnet og det frivillige virke i redningsberedskabet, herunder Beredskabsstyrelsens frivillige indsatsstyrke, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 668. Det

fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger, at præsentationen bl.a. vil omfatte information om værnepligtstjeneste, ansættelses-, uddannelses- og karrieremuligheder, reaktionsstyrkekontrakter mv., samt at der i den udstrækning den enkelte ønsker det, vil være mulighed for individuel vejledning.

Efter værnepligtslovens § 7, stk. 1, 2. pkt., gennemføres der på Forsvarets Dag tillige session, der bedømmer og udskriver de værnepligtige til værnepligtstjeneste.

Det er i en række bestemmelser i værnepligtsloven forudsat, at den bedømmelse, der skal foretages i forbindelse med Forsvarets Dag, er med henblik på at afklare den enkeltes egnethed til værnepligtstjeneste. Til brug for sessionsbedømmelsen skal de værnepligtige efter værnepligtslovens § 14, stk. 1, 1. pkt., underkaste sig lægeundersøgelser samt prøver og undersøgelser af anden art, ligesom de skal give de oplysninger om deres uddannelsesforhold, der har betydning for værnepligtstjenesten. Efter værnepligtslovens § 14, stk. 1, 2. pkt., kan sessionen, hvis det skønnes nødvendigt for sessionsbehandlingen, afkræve anden myndighed oplysninger om de værnepligtiges strafbare forhold og helbredsforhold og kan herunder indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til § 14, stk. 1, 2. pkt., at inden sessionsbehandlingen udsendes bl.a. et helbredsspørgehæfte til alle værnepligtige, jf. Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 4325. Efter bemærkningerne til bestemmelsen indeholder hæftet en lang række spørgsmål, navnlig om den værnepligtiges helbredsmæssige forhold, som er relevante for bedømmelsen af egnetheden til værnepligtstjeneste, og i hæftet opfordres den værnepligtige til at underskrive en erklæring om, at han har besvaret de stillede spørgsmål så fyldestgørende og rigtigt som muligt samt om, at han giver tilladelse til, at sessionslægen indhenter flere oplysninger om hans helbredstilstand fra læger/sygehuse, hvis det skønnes nødvendigt.

I dag er store dele af den forudgående sessionsbehandling digitaliseret. Det omtalte helbredsspørgehæfte er således et elektronisk helbredsspørgeskema, der udfyldes og indsendes digitalt af den værnepligtige forud for Forsvarets Dag.

På baggrund af sessionsbedømmelsen udskriver sessionen de værnepligtige til værnepligtstjeneste. Udskrivelsen omfatter alle værnepligtige, der ikke findes at have sådanne svagheder eller mangler, at de varigt er uegnede til al værnepligtstjeneste, ligesom sessionen inddeler de udskrevne værnepligtige i egnede og begrænset egnede, jf. værnepligtslovens § 18, stk. 1.

Endelig trækker de værnepligtige efter værnepligtslovens § 20 et lodtrækningsnummer på sessionen til brug ved fordelingen, jf. kapitel IV. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsen omtaler den lodtrækning, som er afgørende for den senere fordeling af værnepligtige efter værnepligtslovens § 23, jf. Folketingstidende 1979-80, tillæg A, spalte 2903.

Forsvarsministeren fastsætter efter værnepligtslovens § 7, stk. 1, 3. pkt., regler for afholdelsen af Forsvarets Dag, herunder for sessionernes forretningsgang, ligesom forsvarsministeren efter lovens § 17, stk. 1, fastsætter nærmere regler om afholdelse af Forsvarets Dag, herunder

sessionens bedømmelse af de værnepligtiges egnethed til værnepligtstjeneste og om udskrivningen. Bemyndigelserne er udmøntet i bekendtgørelse nr. 66 af 11. januar 2017 om Forsvarets Dag, herunder session og indkaldelse til værnepligtstjeneste mv.

En værnepligtig, som efter værnepligtslovens § 13 er pålagt at møde til Forsvarets Dag, og som uden lovligt forfald udebliver herfra, kan ved politiets hjælp fremstilles for Forsvarets Dag, herunder sessionen, jf. lovens § 16, og straffes for udeblivelsen efter lovens § 34. Derudover kan værnepligtige straffes efter værnepligtslovens § 34, såfremt de ikke til brug for sessionsbedømmelsen vil lade sig underkaste lægeundersøgelser samt prøver og undersøgelser af anden art eller give de oplysninger om deres uddannelsesforhold, der har betydning for værnepligtstjenesten.

Forsvarsministeren kan efter værnepligtslovens § 13, stk. 4, give de værnepligtige udsættelse med at møde til Forsvarets Dag indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 25 år, såfremt de opfylder betingelserne i lovens § 27. Det følger af værnepligtslovens § 27, at udskrevne værnepligtige kan gives udsættelse med møde til den første samlede tjeneste indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 26 år, når de godtgør, at udsættelsen af hensyn til deres uddannelse eller af andre grunde vil være af særlig betydning for dem.

Værnepligtsloven indeholder derimod ikke bestemmelser, der giver mulighed for at fritage værnepligtige for at møde til Forsvarets Dag.

Kvinder er – i modsætning til mænd – ikke forpligtede til at møde til Forsvarets Dag, men enhver dansk kvinde inviteres til at deltage i Forsvarets Dag i det år, hvori hun fylder 18 år, såfremt hun har bopæl eller ophold her i landet, jf. værnepligtslovens § 21 a.

Det fremgår af afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til værnepligtsloven og bemærkningerne til § 21 a, at bestemmelsens formål er, at kvinder med dansk indfødsret inviteres til at deltage i Forsvarets Dag efter samme retningslinjer, som mænd indkaldes til Forsvarets Dag, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 671. Det fremgår desuden af de almindelige bemærkninger, at kvindernes mulighed for at deltage i Forsvarets Dag gør, at kvinderne også kan deltage i sessionen efter samme retningslinjer som de værnepligtige mænd, idet kvinderne dog ikke skal trække et lodtrækningsnummer, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 668. Det fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger, at dette er begrundet i, at egnede kvinder kun indkaldes til tjeneste på værnepligtstilsvarende vilkår, såfremt de frivilligt indgår aftale herom.

Kvinder, der ønsker at deltage i Forsvarets Dag, modtager – på tilsvarende vis som værnepligtige – et elektronisk helbredsspørgeskema, som de kan udfylde forud for Forsvarets Dag.

2.1.2. Værnepligtstjeneste

2.1.2.1. Overordnet ramme for mænd og kvinder, der aftjener værnepligtstjeneste

Efter § 1, stk. 1, i værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, er enhver

dansk mand undergivet værnepligt (værnepligtig). Det indebærer bl.a., at han – udover at være forpligtet til at møde til og deltage i Forsvarets Dag – med de begrænsninger, der følger af værnepligtsloven, skal gøre værnepligtstjeneste, der består i 1) tjeneste i forsvaret, 2) tjeneste i redningsberedskabet, 3) bistandsarbejde i udviklingslande eller 4) civilt arbejde efter den særlige lovgivning herom, jf. værnepligtslovens § 2, stk. 1.

Værnepligtige, der udskrives til værnepligtstjeneste på Forsvarets Dag, kan vælge at indgå aftale om at aftjene værnepligtstjeneste i medfør af værnepligtslovens § 21.

Efter bestemmelsen kan forsvarsministeren bestemme, at udskrevne værnepligtige, der ønsker at gøre værnepligtstjeneste i forsvaret eller i det statslige redningsberedskab, kan indgå aftale om at blive indkaldt forud for øvrige værnepligtige. Det gælder uanset, om de værnepligtige er inddelt i egnede eller begrænset egnede efter lovens § 18, stk. 1, 2. pkt., og uanset udfaldet af lodtrækningen efter lovens § 20. Det fremgår af afsnit 4 i de almindelige bemærkninger, at der i begrebet "frivillig værnepligt" ligger, at den udskrevne værnepligtige over for fordelingsmyndigheden giver afkald på fritagelsesmuligheden ved indgåelse af en aftale om værnepligt, jf. Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 2896. Det fremgår desuden af de almindelige af bemærkninger, at fordelingsmyndigheden til gengæld giver tilsagn om at indkalde den værnepligtige på det tidspunkt og på det sted, som han selv har ønsket. Derudover fremgår det af de almindelige bemærkninger, at det med værnepligtslovens § 21 markeres, at ordningen hviler på en aftale mellem den værnepligtige og fordelingsmyndigheden.

Værnepligtslovens § 21 er udmøntet i bekendtgørelse nr. 67 af 11. januar 2017 om fordeling af udskrevne værnepligtige og behandling af oplysninger om udskrevne værnepligtiges strafbare forhold mv. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. nærmere rammer for aftaler om værnepligtstjeneste.

Efter værnepligtslovens § 22 fordeler forsvarsministeren de udskrevne værnepligtige til forsvaret og til redningsberedskabet og fastsætter regler om fordeling af de værnepligtige efter lovens § 23. Det følger således af værnepligtslovens § 23, stk. 1, at de udskrevne værnepligtige, der har indgået aftale om indkaldelse efter lovens § 21, fordeles forlods i overensstemmelse med deres ønsker om særligt mødetidspunkt og mødested. Herefter foretages fordelingen således, at værnepligtige, der er udskrevet som egnede, udtages frem for værnepligtige, der er udskrevet som begrænset egnede, og således, at de lavere lodtrækningsnumre inden for hver af disse kategorier udtages frem for de højere, jf. værnepligtslovens § 23, stk. 2.

I tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkeligt med værnepligtige, der har indgået aftale om at aftjene værnepligtstjeneste, vil værnepligtige således kunne pålægges at skulle aftjene værnepligtstjeneste på baggrund af fordelingen efter værnepligtslovens § 23, stk. 2.

Værnepligtige, der skal aftjene værnepligtstjeneste – uanset om det er efter aftale eller efter pålæg – omfattes af forskellig lovgivning, der regulerer forhold knyttet til selve værnepligtstjenesten. På hvilken måde og under hvilke former selve aftjeningen af værnepligtstjenesten skal foregå, er for de værnepligtige som udgangspunkt reguleret i lov om forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006 med senere ændringer, og beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 144 af 28. februar

2018 – samt administrative forskrifter, der er udstedt i medfør heraf – som hver især knytter sig til den tjeneste, den værnepligtige skal aftjene.

Lov om forsvarets personel regulerer værnepligtstjenesten for de værnepligtige, der gør tjeneste i Forsvaret. Af § 4, stk. 1-3, i lov om forsvarets personel fremgår således bl.a. bestemmelser om tjenestetidens længde for de værnepligtige, uddannelsen af de værnepligtige, og hvordan de værnepligtige skal aflønnes i forbindelse med værnepligtstjenesten. Derudover indeholder §§ 7-9 i lov om forsvarets personel bestemmelser omkring bl.a. hjemsendte værnepligtiges pligt til at forrette tjeneste i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde. I medfør af en række af bestemmelserne er der bl.a. udstedt bekendtgørelse nr. 1648 af 13. november 2020 om tjenestetid for værnepligtige og kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår i Forsvaret. For de værnepligtige, der skal gøre tjeneste i Beredskabsstyrelsen, er længden af deres tjenestetid, uddannelse og aflønning reguleret i beredskabslovens §§ 52 og 53. Derudover indeholder beredskabslovens § 54 regler om de værnepligtiges pligt til at stå til rådighed for redningsberedskabet, herunder i katastrofetilfælde. I medfør af bestemmelserne er der udstedt bekendtgørelse nr. 41 af 21. januar 1998 om personel i redningsberedskabet m.v. med senere ændringer.

Kvinder, der har deltaget i Forsvarets Dag, og som er vurderet egnede eller begrænset egnede, og som ønsker at gøre værnepligtstjeneste, indgår – i modsætning til værnepligtige – individuelle kontrakter om ansættelse på værnepligtstilsvarende vilkår, der fastsætter på hvilken måde og under hvilke former selve aftjeningen af værnepligtstjenesten skal foregå. Det fremgår af kontrakterne, at ansættelserne sker i henhold til de respektive kollektive aftaler og cirkulære nr. 9709 af 11. november 2005 om aflønning mv. af personel til værnepligtstjeneste i forsvaret. Cirkulæret fastsætter bl.a. regler om værnepligtstilsvarende løn under den første samlede tjeneste, feriegodtgørelse og regler om friheder, herunder arbejdstidsregler.

Kvinder, der ansættes på værnepligtstilsvarende vilkår, er i dag omfattet af det arbejdsretlige system. Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF) har forhandlingsretten for kvinder, der gør værnepligtstjeneste i hæren. Kvinderne er omfattet af Hovedaftale mellem Finansministeriet og statsansattes kartel, overenskomstsektionen, jf. cirkulære nr. 195 af 27. november 1991. HKKF har indgået overenskomstaftale med Forsvarsministeriets Personalestyrelse for konstabelgruppen af linjen og reserven, konstabelelever samt korporaler af linjen og reserven i hæren, jf. cirkulæreskrivelse nr. 9620 af 7. juni 2021, som også gælder for ansatte på værnepligtstilsvarende vilkår i hæren. Centralforeningen for Stampersonel (CS) har forhandlingsretten for de resterende kvinder, der ikke gør værnepligtstjeneste i hæren. Kvinderne er omfattet af hovedaftalen mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation og CO10, Centralorganisationen af 2010 (LC/CO10 – hovedaftalen), jf. cirkulære nr. 9428 af 8. september 2011. CS har desuden tiltrådt Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation og Centralorganisationen af 2010, jf. cirkulære nr. 9338 af 30. marts 2022.

Der er desuden for kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår indgået aftaler mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og henholdsvis HKKF og CS om ansættelse på værnepligtstilsvarende vilkår i Forsvaret og Beredskabsstyrelsen. Aftalerne fastsætter bl.a., at kvinder ansættes tidsbegrænset, at ansættelseslængden svarer til den tjeneste, som er fastsat for værnepligtige

inden for det pågældende værn, korps, tjenestegren eller i Beredskabsstyrelsen. Endelig fastsætter aftalerne, at kvinder på værnepligtslignende vilkår ydes samme løn og ydelser og er underlagt samme vilkår i forhold til tjenestens omfang, indkvartering, arbejdstid, ferieorlov m.v., som gælder for tilsvarende værnepligtige.

Kvinder, der indgår aftale om ansættelse på værnepligtslignende vilkår, erstatter et tilsvarende antal værnepligtige, men antallet af kvinder, der antages, afhænger af antallet af egnede ansøgere og Forsvarets behov for personel, og der er således ikke et retskrav på at blive antaget på værnepligtslignende vilkår, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4965.

Aftalerne om ansættelse på værnepligtslignende vilkår regulerer ikke den del af værnepligtstjenesten, der vedrører tiden efter hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste. De pligter, der påhviler kvinderne efter hjemsendelsen, er derimod reguleret i henholdsvis lov om forsvarrets personel og beredskabsloven samt administrative forskrifter udstedt i medfør heraf. Hjemsendte kvinder, der har aftjent første samlede tjeneste i Forsvaret, er således – på tilsvarende vis som mænd – omfattet af §§ 7-9 i lov om forsvarrets personel om pligt til at forrette tjeneste i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde, mens hjemsendte kvinder fra Beredskabsstyrelsen er omfattet af § 54, jf. § 54 a i beredskabsloven, om de værnepligtiges pligt til at stå til rådighed for redningsberedskabet, herunder i katastrofetilfælde.

2.1.2.2. Fortrydelsesret og opsigelsesvarsler

For værnepligtige, der indgår aftale om at aftjene værnepligtstjeneste, gælder der – i modsætning for værnepligtige, der pålægges at aftjene værnepligtstjeneste – en fortrydelsesret. Det fremgår således af afsnit 2.1.2 i de almindelige bemærkninger til værnepligtsloven, at det er hensigten, at mænd, der har indgået aftale om "frivillig værnepligt", gives en kortere fortrydelsesret, således at deltagere i Forsvarets Dag, der eksempelvis indgår en aftale på selve dagen, har mulighed for efterfølgende at annullere den indgåede aftale, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 668. Aktuelt gives værnepligtige en fortrydelsesret på fire uger fra aftalens underskrivelse. Efter fortrydelsesfristens udløb kan aftalen ikke opsiges af den værnepligtige.

For kvinder på værnepligtslignende vilkår indgås de individuelle kontrakter i dag med mulighed for en gensidig opsigelse uden varsel i perioden fra indgåelse af kontrakten og frem til, at værnepligtstjenesten påbegyndes.

Aftalerne mellem Forsvarets Personalestyrelse og henholdsvis HKKF og CS om ansættelse på værnepligtslignende vilkår i Forsvaret og Beredskabsstyrelsen – som omtalt i afsnit 2.1.2.1 ovenfor – fastsætter, at der for kvinder på værnepligtslignende vilkår kan aftales en prøvetid på to måneder, hvori der gælder et gensidigt opsigelsesvarsel på 14 dage. Efter udløbet af prøvetiden gælder et gensidigt opsigelsesvarsel på én måned. Ved tilskadekomst er opsigelsesvarslet fire måneder fra arbejdsgivers side, idet datoen for ophør af tjenesten dog ikke kan gå ud over datoen for ansættelsesforholdets ophør. Muligheden for at fastsætte prøvetid er i overensstemmelse hermed udmøntet i de individuelle ansættelseskontrakter for kvinderne.

Kvinderne modtager løn i opsigelsesperioden, uanset om de eller arbejdsgiver har opsagt ansættelsesforholdet.

2.1.2.3. Udsættelse, fritagelse og hjemsendelse

Mænd, der skal aftjene værnepligtstjeneste – uanset om det er efter aftale eller efter pålæg – kan søge om udsættelse eller fritagelse efter værnepligtslovens kapitel VI eller søge overførsel til civilt arbejde efter lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 13. marts 2006, eller søge om tilladelse til at opfylde værnepligten ved bistandsarbejde i udviklingslande efter lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, jf. lovbekendtgørelse nr. 428 af 30. september 1980, som ændret ved § 13 i lov nr. 980 af 17. december 1997.

Efter værnepligtslovens § 27 kan udskrevne værnepligtige gives udsættelse med møde til den første samlede tjeneste indtil udgangen af det år, i hvilket de fylder 26 år, når de godtgør, at udsættelsen af hensyn til deres uddannelse eller af andre grunde vil være af særlig betydning for dem. Efter det tidspunkt kan udsættelse med den første samlede tjeneste kun gives værnepligtige, der godtgør, at udsættelsen har væsentlig betydning for deres eller deres pårørendes velfærd og kun for et år ad gangen og sammenlagt i højest tre år, jf. lovens § 28. Efter lovens § 29, stk. 1, kan værnepligtige fritages for værnepligtstjeneste, når de efter § 28 har opnået sammenlagt tre års udsættelse, hvis de godtgør, at fritagelsen har afgørende betydning for deres eller deres pårørendes velfærd.

Når den første samlede tjeneste er påbegyndt i enten Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen, kan de værnepligtige efter § 1, stk. 1, i lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde overføres til civilt arbejde, hvis militærtjeneste af enhver art må anses for at være uforenelig med deres samvittighed. Efter ordningen fritages de værnepligtige for militær tjeneste mod i stedet at udføre andet statsarbejde, der ikke må tjene militære formål. De værnepligtige, der endnu ikke er mødt til værnepligtstjeneste, kan endvidere få tilladelse til at opfylde værnepligten ved udførelse af bistandsarbejde i udviklingslande, jf. § 1, stk. 1, i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande. I tilfælde, hvor den værnepligtige fritages for tjeneste i Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen mod overførelse til civilt arbejde eller udførelse af bistandsarbejde i udviklingslande, vil det herefter være lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde henholdsvis lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande – samt administrative forskrifter, der er udstedt i medfør heraf – som vil regulere, på hvilken måde og under hvilke former denne tjeneste skal foregå.

Efter § 4, stk. 4, 1. pkt., i lov om forsvarets personel fastsætter forsvarsministeren i hvilket omfang værnepligtiges strafafsoning eller ulovlige fravær skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse. Det følger endvidere af beredskabslovens § 61, stk. 1, 1. pkt., at forsvarsministeren bestemmer, i hvilket omfang strafafsoning skal medføre eftertjeneste eller hjemsendelse med henblik på fornyet indkaldelse.

§ 4, stk. 4, 1. pkt., i lov om forsvarets personel og beredskabslovens § 61, stk. 1, 1. pkt., er udmøntet i bekendtgørelse nr. 65 af 11. januar 2017 om hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige i Forsvaret, redningsberedskabet og under militærnægterordningen, der bl.a.

fastsætter nærmere regler om hjemsendelse. Bekendtgørelsens §§ 1-4 fastsætter bl.a., at værnepligtige kan hjemsendes med henblik på genindkaldelse, hvis de møder senere end to dage efter det fastsatte mødetidspunkt, hvis de sammenlagt er ulovligt fraværende i mere end 10 tjenstedage, hvis de har været varetægtsfængslet i 10 tjenstedage, eller hvis de skal afsone frihedsstraf i mere end 10 tjenstedage. Det følger desuden af bekendtgørelsens § 5, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse foretager den overordnede forvaltning af den værnepligtige og kan fritage en værnepligtig for fornyet indkaldelse.

Praksis er endvidere, at tjenestegørende værnepligtige, der antages at have pådraget sig en helbredsmæssig lidelse, enten fysisk eller psykisk, så vedkommende ikke kan deltage i tjenesten i fuldt omfang, kan indstilles til en Session for Tjenestegørende Værnepligtige med henblik på vurdering af den pågældendes egnethed til værnepligtstjeneste. Session for Tjenestegørende Værnepligtige afgør med baggrund i en ny sessionsvurdering, hvorvidt den værnepligtige skal hjemsendes, fastholdes i pligten og indkaldes på et senere mødehold eller fortsætte tjenesten.

Det følger endvidere af § 6 i bekendtgørelsen om hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige i Forsvaret, redningsberedskabet og under militærnægterordningen, at værnepligtige, der af en session er erklæret uegnet eller for tiden uegnet til værnepligtstjeneste, hjemsendes. Den værnepligtige, der er erklæret uegnet eller for tiden uegnet, indkaldes ikke til ny tjeneste, medmindre vedkommende ansøger herom.

For kvinder på værnepligtislignende vilkår gælder der ikke tilsvarende regler for udsættelse af tjenesten eller hjemsendelse på grund af helbredsmæssige årsager. Ønskes kvinder på værnepligtislignende vilkår hjemsendt af eksempelvis helbredsmæssige årsager, indstilles de i stedet til opsigelse. Kvinderne ydes løn i opsigelsesperioden. Hvis opsigelsen skyldes tilskadekomst i tjenesten, gælder et forlænget opsigelsesvarsel på fire måneder.

Som beskrevet i afsnit 2.1.2.1 ovenfor, er de pligter, der påhviler hjemsendte kvinder, der har aftjent første samlede tjeneste, reguleret i henholdsvis lov om forsvarets personel og beredskabsloven. Hvor værnepligtiges mulighed for fritagelse for de pligter, der påhviler dem efter hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste – på tilsvarende vis som ved den første samlede tjeneste – er reguleret i lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, er kvindernes mulighed herfor reguleret i lov om forsvarets personel og beredskabsloven.

Det følger således af § 9 a i lov om forsvarets personel, at kvindeligt militært personel, der er hjemsendt, og for hvem militærtjeneste af enhver art efter foreliggende oplysninger må anses for at være uforeneligt med deres samvittighed, af forsvarsministeren kan fritages for tjeneste. Efter beredskabslovens § 54 b kan ministeren for samfundssikkerhed og beredskab ud fra samme hensyn fritage kvindeligt personel, som er afskediget eller hjemsendt fra redningsberedskabet. Afgørelse efter bestemmelserne bliver truffet på grundlag af en konkret vurdering efter tilsvarende kriterier som ved afgørelser efter lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde. Det fremgår af bemærkningerne til henholdsvis § 9 a i lov om forsvarets personel og beredskabslovens § 54 b, at fritagelse efter bestemmelserne ikke er forbundet med en pligt til at udføre andet statsarbejde, jf. Folketingstidende 1997-98, tillæg A, side 2166 og Folke-

tingstidende 1999-2000, tillæg A, side 4793. Forsvarsministeren og ministeren for samfunds-sikkerhed og beredskab kan endvidere efter henholdsvis § 9 a, 2. pkt., i lov om forsvarets personel og beredskabslovens § 54 b, 2. pkt., fastsætte nærmere regler herom. Bemyndigelserne er ikke udnyttet.

Derudover kan forsvarsministeren eller den myndighed, ministeren bemyndiger til det, give udsættelse til værnepligtige, som efter hjemsendelse fra den første samlede tjeneste genindkaldes, såfremt de godtgør, at de i § 27 anførte betingelser er til stede, jf. værnepligtslovens § 30 a. Udsættelsen skal således ske af hensyn til de værnepligtiges uddannelse eller af andre grunde være af særlig betydning for dem. En tilsvarende mulighed gælder ikke for kvinder.

2.1.2.4. Straf og disciplinarmidler for ulovlig udeblivelse

Udeblivelse fra værnepligtstjeneste i Forsvaret uden lovlig grund kan i grove tilfælde straffes efter § 25 i militær straffelov, jf. lov nr. 530 af 24. juni 2005 med senere ændringer. Militær straffelov, herunder § 25 om udeblivelse, finder anvendelse på al tjenstgørende militært personel inden for Forsvarsministeriets område og hjemsendt militært personel inden for Forsvarsministeriets område med hensyn til militære pligter, som påhviler det efter hjemsendelsen, jf. § 1, stk. 1, i militær straffelov. Bestemmelsen omfatter således både værnepligtige og kvinder ansat på værnepligtstilsvarende vilkår, for kvinder dog med forbehold for den vidtgående fortrydelses- og opsigelsesret beskrevet i afsnit 2.1.2.2 ovenfor. Kvinder, der indgår aftale om at gøre værnepligtstjeneste vil således kunne straffes for udeblivelse fra værnepligtstjeneste. Mindre grove tilfælde medfører dog alene disciplinært ansvar og sanktion efter militær disciplinarlov, jf. lov nr. 532 af 24. juni 2005, som ændret ved § 98 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og § 2 i lov nr. 1550 af 19. december 2017.

Udeblivelse fra værnepligtstjeneste i Beredskabsstyrelsen uden lovlig grund kan straffes efter beredskabslovens § 60. Mindre grove tilfælde medfører dog alene disciplinært ansvar efter beredskabslovens § 62 og sanktioner efter lovens § 63. Desuden følger det af beredskabslovens § 54 a, at §§ 60-66 finder tilsvarende anvendelse på kvinder antaget på værnepligtstilsvarende vilkår. Bestemmelsen omfatter således også både værnepligtige og kvinder ansat på værnepligtstilsvarende vilkår i Beredskabsstyrelsen.

2.1.2.5. Erstatning for tilskadekomst m.v., arbejdsmiljø og funktionærbeskyttelse

Som beskrevet i afsnit 2.1.2.1 ovenfor regulerer lov om forsvarets personel og beredskabsloven som udgangspunkt på hvilken måde og under hvilke former aftjeningen af værnepligtstjenesten skal foregå for de værnepligtige, mens det for kvindernes vedkommende som udgangspunkt er reguleret ved kollektive og individuelle aftaler.

Der er imidlertid også anden lovgivning omkring erstatning for tilskadekomst m.v., arbejdsmiljø og funktionærbeskyttelse, der supplerer de nævnte love og aftaler.

Det følger således af § 1 i lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl., jf. lovbe-kendtgørelse nr. 284 af 14. marts 2013, som ændret ved § 3 i lov nr. 395 af 2. maj 2016 og § 7 i lov nr. 285 af 29. marts 2017, at værnepligtige, som rammes af en ulykke eller en

sygdom, der med rimelig sandsynlighed kan henføres til udførelsen af de pligter, som er forbundet med tjenesten, eller de forhold, hvorunder tjenesten foregår, ydes erstatning fra staten. Det følger af § 2, at erstatningen efter § 1 fastsættes efter reglerne i arbejdsskadesikringsloven, medmindre andet følger af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl. Lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl. indebærer desuden bl.a. et lempeligere sygdomsbegreb og særlige regler for anmeldelse af skader. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl., at det lempeligere sygdomsbegreb er begrundet i tjenestens tvungne karakter og de særlige forhold i øvrigt, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 6631.

Lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl. gælder derimod ikke for kvinder på værnepligtssignende vilkår. Kvinderne er således i dag omfattet af de almindelige regler i arbejdsskadesikringsloven, hvis de kommer til skade i forbindelse med værnepligtstjenesten.

Når de gør værnepligtstjeneste, er både værnepligtige mænd og kvinder på værnepligtssignende vilkår omfattet af arbejdsmiljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 med senere ændringer.

De værnepligtige vil i enkelte situationer, når de modtager teoretisk undervisning, i stedet være omfattet af undervisningsmiljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 5. april 2017, som ændret ved § 1 i lov nr. 1664 af 30. december 2024. Det gør sig derimod ikke gældende for kvinder på værnepligtssignende vilkår.

Det følger herudover af § 6, stk. 1, i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1002 af 24. august 2017, som ændret ved § 27 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at en funktionærs indkaldelse til aftjening af værnepligt, såvel civil som militær, ikke berettiger arbejdsgiveren til at afskedige funktionæren, men forholdet kan kun afvikles gennem opsigelse i henhold til § 2, og funktionæren har ret til løn i overensstemmelse med nærværende paragrafs stk. 2. Funktionæren er dog pligtig at underrette arbejdsgiveren, så snart han modtager meddelelse om tidspunktet for indkaldelsen, dog tidligst så lang tid forinden indkaldelsen, at funktionæren efter reglerne i § 2, stk. 6, kunne have opsagt tjenesteforholdet til ophør ved udgangen af den forud for indkaldelsestidspunktet liggende måned. Unndladelse heraf berettiger arbejdsgiveren til ved den første indkaldelse at hæve forholdet uden varsel fra indkaldelsesdagen og ved senere indkaldelser at kræve erstatning for det tab, der er forvoldt ved unndladelsen af at give underretning.

Det følger endvidere af § 6, stk. 2, at medens en funktionær ikke har krav på løn under den første indkaldelse, er arbejdsgiveren under senere indkaldelser pligtig at betale løn for den måned, i hvilken indkaldelsen finder sted, og den derpå følgende måned.

Endelig følger det af § 6, stk. 3, at efter genindkaldelse til militærtjeneste har funktionæren ret til at genindtræde i sin stilling med uændret anciennitet. Hvis funktionæren vil benytte sig af denne ret, påhviler det ham samtidig med, at han giver underretning om indkaldelsen, jf. stk. 1, at meddele arbejdsgiveren dette, og han er i så tilfælde forpligtet til ved hjemsendelsen at genindtræde i stillingen.

2.1.2.6. Sundhedsydelse

Lov om forsvarets personel og beredskabsloven samt de kollektive og individuelle aftaler – som beskrevet i afsnit 2.1.2.1 ovenfor – suppleres i øvrigt af lovgivning omkring sundhedsydelse.

Personer, der har bopæl her i landet, har efter § 7, stk. 1, i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 5. september 2024 med senere ændringer, ret til alle sundhedslovens ydelser. Ved bopæl forstås i sundhedslovens forstand folkeregistrering i Det Centrale Personregister (CPR), jf. sundhedslovens § 7, stk. 2.

Personer uden bopæl i Danmark har alene adgang til akut og fortsat sygehusbehandling efter sundhedslovens §§ 8 og 80, som regionerne opkræver betaling for, medmindre andet følger af EU-rettens regler. Personer uden bopæl i Danmark, som er sygesikret i et andet EU-land, er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger. Forordningen vedrører koordinering af medlemslandenes sociale sikringsordninger for personer, der bevæger sig over grænserne inden for EU. Den anvendes sammen med forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger. I tilfælde af sygdom eller et ulykkestilfælde har de personer, der bevæger sig inden for EU-forordningens geografiske område i forbindelse med deres arbejde, uddannelse, pension eller ferieophold, ret til den behandling, de har brug for, i det land, hvor de opholder sig, mens udgiften hertil som udgangspunkt afholdes af det land, hvor den pågældende er socialt sikret, herunder sygesikret. Reglerne gælder også for EØS-landene (Norge, Island og Liechtenstein) og Schweiz.

Efter sundhedslovens § 11 kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler om, i hvilket omfang lovens ydelser efter afsnit V om praksissektorens ydelser og afsnit X om tilskud til lægemidler tilkommer blandt andre personer, der er indkaldt til værnepligtstjeneste eller tjeneste, der kan sidestilles hermed.

Indenrigs- og sundhedsministeren har i medfør af bestemmelsen udstedt bekendtgørelse nr. 23 af 9. januar 2007 om begrænsning i adgangen til ydelser efter sundhedsloven for visse persongrupper (Hvilende ret til ydelser efter lovens afsnit V og X). Efter bekendtgørelsens § 1 har indkaldte til værnepligtstjeneste eller tjeneste, der træder i stedet herfor, ikke adgang til ydelser efter sundhedslovens afsnit V og X, hvis der under indkaldelsen er draget omsorg for de pågældendes ydelser efter lovens afsnit V og X, og opholdet skønnes at ville vare tre måneder eller mere. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 2, at den pågældende så vidt muligt skal aflevere sit sundhedskort til tjenestestedet.

Efter ordningen afleverer de værnepligtige mænd deres sundhedskort under deres værnepligtstjeneste og skal derfor som udgangspunkt anvende de læger, der er tilknyttet henholdsvis Forsvaret og Beredskabsstyrelsen, i stedet for egen praktiserende læge. Sundhedsbehandlinger i Forsvaret hører som hovedregel under Forsvarets Sanitetskommando. De sundhedsfaglige ydelser til de værnepligtige i Forsvaret, der ikke har sundhedskort under værnepligts-

tjenesten, varetages af infirmerierne og i værnepligtskonsultationerne. Under værnepligtstjenesten i Beredskabsstyrelsen behandles de værnepligtige af kasernelæger, som Beredskabsstyrelsen har tegnet kontrakt med.

Kvinder, der er ansat på værnepligtslignende vilkår, skal derimod ikke i dag i forbindelse med værnepligtstjenesten aflevere deres sundhedskort. Kvinderne har således – i modsætning til de værnepligtige mænd – adgang til behandling af autoriserede sundhedspersoner uden for Forsvaret og Beredskabsstyrelsen, når de gør værnepligtstjeneste.

2.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Det følger af aftale om fuld ligestilling i værnepligten under forsvarsforliget 2024-2033, at aftaleparterne er enige om at indføre fuld ligestilling, når der sessionsbehandles på Forsvarets Dag, og at den nuværende ordning med anvendelse af lodtrækningsnumre på Forsvarets Dag bevares. Af aftalen følger desuden, at alle unge uanset køn vil skulle trække et nummer og kunne tvangsindkaldes til at aftjene værnepligtstjeneste, såfremt der ikke er tiltrækkeligt mange, der har indgået aftale om værnepligtstjeneste. Det følger endvidere af aftalen, at tilfældighedsprincippet dermed bevares, og at alle, der er erklæret egnet til værnepligtstjeneste, ligestilles i forhold til eventuelle tvangsindkaldelser. Det bemærkes endeligt i aftalen, at værnepligtige skal have ens vilkår uanset køn.

Det følger af aftalen, at fuld ligestilling i værnepligten gennemføres med virkning efter næste folketingsvalg.

Fuld ligestilling i værnepligten vil skabe et bredere grundlag for at rekruttere til Forsvaret og Beredskabsstyrelsen. Et mere mangfoldigt forsvar og beredskab vil være bedre rustet til at løse de mange og forskelligartede opgaver, som Forsvaret og Beredskabsstyrelsen står overfor i fremtiden.

Forsvarsministeriet finder på den baggrund, at der bør skabes fuld ligestilling mellem køn i relation til værnepligten. I overensstemmelse med aftalen finder Forsvarsministeriet, at fuld ligestilling først bør træde i kraft den 1. januar 2027 og dermed efter næste folketingsvalg.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres fuld ligestilling mellem kønnene i relation til værnepligt.

Det vil indebære, at kvinder bliver værnepligtige på lige fod med mænd, og at kvinder dermed vil blive omfattet af alle bestemmelser i love og administrative forskrifter vedrørende værnepligtige i samme omfang som mænd.

Som konsekvens af den foreslåede ordning, vil kvinder bl.a. blive omfattet af værnepligtsloven – og administrative forskrifter udstedt i medfør heraf – i sin helhed. Enhver kvinde vil således efter værnepligtsloven blive forpligtet til at møde til Forsvarets Dag i det år, hvori hun fylder 18 år, såfremt hun har bopæl eller ophold her i landet. Det indebærer, at kvinder, der tilflytter fra Færøerne eller Grønland, også vil skulle møde til Forsvarets Dag.

Den foreslåede ordning vil også indebære, at kvinder – på tilsvarende vis som mænd – på Forsvarets Dag vil skulle orienteres om de forskellige tjenesteforhold samt muligheder for bl.a. uddannelse og ansættelse, ligesom kvinder til brug for sessionsbedømmelsen bl.a. vil skulle underkaste sig lægeundersøgelser samt give de oplysninger om deres uddannelsesforhold, der har betydning for værnepligtstjenesten. Derudover vil kvinder på Forsvarets Dag skulle trække et lodtrækningsnummer.

Manglende fremmøde til og deltagelse i Forsvarets Dag, herunder sessionsbedømmelsen, vil efter den foreslåede ordning indebære, at kvinder fremover kan idømmes straf herfor, ligesom de ved politiets hjælp vil kunne fremstilles for Forsvarets Dag, herunder sessionen.

Den foreslåede ordning indebærer samtidig, at kvinder kan få udsættelse med at møde til Forsvarets Dag under samme betingelser som mænd.

Desuden indebærer den foreslåede ordning, at alle uanset køn vil kunne indgå aftale om at aftjene værnepligtstjeneste, og såfremt der ikke er tilstrækkeligt mange, der indgår aftale om værnepligtstjeneste, vil kvinder ligeledes kunne pålægges at aftjene værnepligtstjeneste i overensstemmelse med de i værnepligtsloven fastsatte principper for fordelingen af værnepligtige.

Såfremt kvinder – enten efter indgået aftale eller efter pålæg – skal aftjene værnepligtstjeneste, vil de desuden efter den foreslåede ordning blive omfattet af den lovgivning, der gælder for værnepligtige, og som knytter sig til værnepligtstjenesten, herunder bl.a. lov om forsvarets personel, beredskabsloven, lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde og lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande samt administrative forskrifter, der er udstedt i medfør heraf.

Det vil eksempelvis betyde, at kvinder, som skal aftjene værnepligtstjeneste, ikke fremover vil kunne opsige en indgået aftale. Såfremt kvinder indgår en aftale om værnepligtstjeneste, vil de på linje med mænd have en fortrydelsesret, der for tiden er på fire uger.

Kvinderne vil desuden – som mændene er det i dag – være henvist til enten at søge udsættelse eller fritagelse efter værnepligtslovens kapitel VI eller til at søge overførsel til civilt arbejde efter lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde eller søge om tilladelse til at opfylde værnepligten ved udførelse af bistandsarbejde i udviklingslande efter lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande. Desuden vil kvinderne på samme måde som mændene kunne hjemsendes i særlige tilfælde, eksempelvis af helbredsmæssige eller sociale årsager.

Med den foreslåede ordning vil vilkårene for kvinder, der gør værnepligtstjeneste i Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen, fremover ikke være reguleret ved kollektive og individuelle aftaler, men i stedet være reguleret ved lov og administrative forskrifter, som det er tilfældet i dag for mænd, der gør værnepligtstjeneste.

Den foreslåede ordning vil dermed have den konsekvens, at de indgåede aftaler om ansættelse på værnepligtstilignende vilkår mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og henholdsvis Hærens Konstabel- og Korporalforening og Centralforeningen for Stampersonel samt de bagvedliggende organisationsaftaler og gældende fællesoverenskomster ikke vil være gældende for kvinder, der gør værnepligtstjeneste.

Lovforslaget vil endvidere indebære, at kvinderne fremover – som mændene gør det i dag – skal aflevere deres sundhedskort under værnepligtstjenesten og dermed som udgangspunkt anvende de læger, der er tilknyttet henholdsvis Forsvaret og Beredskabsstyrelsen.

Endeligt vil lovforslaget betyde, at kvinderne fremover desuden vil blive omfattet af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl., som mændene er det i dag. Det vil stille kvinderne bedre, idet lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m.fl. bl.a. indebærer et lempeligere sygdomsbegreb.

Lovforslaget indebærer dermed, at der sker en fuld ligestilling mellem kønnene i relation til Forsvarets Dag og aftjening af værnepligtstjeneste

Der henvises i øvrigt til lovforslagets §§ 1-6 og bemærkningerne hertil.

3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at have positive konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål nr. 5 om ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder, herunder delmål nr. 5.c om at vedtage og styrke velfunderede politikker og lovgivning, der kan håndhæves, og som fremmer ligestilling mellem kønnene og styrker alle kvinders og pigers rettigheder og muligheder på alle niveauer.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil medføre en fuldstændig ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til værnepligten.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Da det i dag kun er et mindre antal kvinder, der møder til Forsvarets Dag, vil der være behov for næsten at fordoble sessionsbehandlingskapaciteten på Forsvarets Dag. Det vil medføre estimerede merudgifter på ca. 772 mio. kr. i perioden 2024-2033, som primært vil gå til aflønning af bl.a. sessionslæger og administrativt personale samt bygningsmæssig udvidelse af rekrutteringscentre.

Der er dertil estimeret merudgifter ved fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til aftjening af værnepligtstjeneste for ca. 10 mio. kr. over samme periode. Udgifterne vedrører primært højere udgifter som følge af, at kvinderne fremadrettet vil skulle anvende Forsvarets infirmerier i højere grad end før.

Lovforslaget vil overordnet have positive implementeringskonsekvenser for det offentlige, idet lovforslaget vil medføre en administrativ forenkling af forvaltningen af værnepligtsområdet henset til, at der sker en fuld ligestilling mellem mænd og kvinder, idet de fremadrettet vil blive omfattet af den samme lovgivning. Lovforslaget vil imidlertid samtidig have negative implementeringskonsekvenser for det offentlige, idet forpligtelsen for kvinder til at møde til og deltage i Forsvarets Dag bl.a. vil indebære øget administration. Der vil desuden kunne være mindre, negative implementeringskonsekvenser for det offentlige i forhold til, at kvinder, der skal aftjene værnepligtstjeneste, vil blive omfattet af ordninger for militærnægtere og for hjemsendelse af værnepligtige, som ligeledes vil kunne indebære øget administration.

Det bemærkes, at ovennævnte økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige skal ses i sammenhæng med konsekvenserne, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.). Det pågældende lovforslag vil bl.a. indebære, at kvinder forpligtes til at møde til Forsvarets Dag, og at kvinder omfattes af de samme rettigheder og pligter som mænd, når de aftjener værnepligtstjeneste. Konsekvenserne for det offentlige vil således ikke blive realiseret ved nærværende lovforslag, såfremt lovforslaget om øget ligestilling måtte blive vedtaget af Folketinget.

Lovforslaget vurderes i relevant omfang at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil medføre negative administrative konsekvenser for kvinder, idet de vil blive forpligtede til at møde til Forsvarets Dag samt at deltage heri på tilsvarende vis som mænd i dag. Derudover vil kvinder – på tilsvarende vis som for mænd i dag – forud for Forsvarets Dag modtage et helbredsspørgehæfte med spørgsmål til navnlig deres helbredsmæssige forhold, som er relevante for bedømmelsen af egnetheden til værnepligtstjenesten, og som kvinderne vil blive opfordret til at udfylde og indsende til Forsvarsministeriets Personalestyrelse forud for mødet på Forsvarets Dag. Derudover vil lovforslaget desuden kunne medføre negative administrative konsekvenser for de kvinder, der skal aftjene værnepligtstjeneste, særligt i forhold til opsigelses- og fortrydelsesret forud for og under værnepligtstjenesten.

Det bemærkes, at ovennævnte administrative konsekvenser for borgerne skal ses i sammenhæng med konsekvenserne, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.). Det pågældende lovforslag vil bl.a. indebære, at kvinder forpligtes til at møde til Forsvarets Dag, og at kvinder omfattes af de samme rettigheder og pligter som mænd, når de aftjener værnepligtstjeneste. Konsekvenserne for borgerne vil således ikke blive

realiseret ved nærværende lovforslag, såfremt lovforslaget om øget ligestilling måtte blive vedtaget af Folketinget.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [dato] til den [dato] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne (AC), Centralforeningen for Stampedespersonel (CS), Danmarks Veteraner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Kvindesamfund, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Færøernes Landsstyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Hovedforeningen for Personel af Reserven i Danmark (HPRD), Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD), Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF), Institut for Menneskerettigheder, Interforce, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), KVINFO, Kvindelige Veteraner, Kvinderådet, Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden i Grønland, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, samtlige byretspræsidenter, Soldaterlegatet og Værnepligtsrådet.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget vil for det offentlige have estimerede merudgifter på ca. 772 mio. kr. fra 2024-2033, for så vidt angår fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til Forsvarets Dag. Derudover vil lovforslaget have estimerede merudgifter for ca.

		<p>10 mio. kr. over samme periode, for så vidt angår fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til aftjening af værnepligts-tjeneste.</p> <p>Ovennævnte konsekvenser skal imidlertid ses i sammenhæng med konsekvenserne, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.).</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vil overordnet medføre en administrativ forenkling i forvaltningen af værnepligtsområdet, idet mænd og kvinder omfattes af den samme lovgivning.	<p>Lovforslaget vil have negative implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af bl.a. øget administration i forbindelse med fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i relation til Forsvarets Dag og aftjening af værnepligtstjeneste.</p> <p>Ovennævnte konsekvenser skal imidlertid ses i sammenhæng med konsekvenserne, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.).</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	<p>Lovforslaget vil medføre negative administrative konsekvenser ved, at kvinder forpligtes til at møde til Forsvarets Dag.</p> <p>Lovforslaget vil desuden kunne medføre negative administrative konsekvenser for kvinder, som skal aftjene værnepligtstjeneste.</p> <p>Ovennævnte konsekvenser skal imidlertid ses i sammenhæng med konsekvenserne, som følger af det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af værnepligtsloven, lov om forsvarsets personel og forskellige andre love (Øget ligestilling mellem kvinder og mænd i relation til værnepligt, indførelse af mulighed for værnepligtige befalingsmænd m.v.).</p>
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af § 3, stk. 2, i værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, at

forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, kan tillade udenlandske mænd at gøre værnepligtstjeneste, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat. Medmindre forsvarsministeren bestemmer andet, gælder lovgivningens bestemmelser om værnepligtige for den, der har opnået sådan tilladelse, så længe han er bosat her i landet.

Det følger desuden af § 4, stk. 1, i værnepligtsloven, at den, der ved dansk eller fremmed domstol er idømt ubetinget straf af fængsel i mindst 30 dage eller foranstaltninger i henhold til straffelovens §§ 68-70, af sessionen kan udelukkes fra værnepligtstjeneste, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for, at han vil give anledning til disciplinære vanskeligheder eller besværliggørelse af tjenesten.

Det følger derudover af § 4 a i værnepligtsloven, at såfremt en værnepligtig, der har afsluttet den første samlede tjeneste, idømmes en sanktion som nævnt i § 4, stk. 1, kan vedkommende minister eller den myndighed, ministeren bemyndiger til det, undlade at genindkalde den pågældende, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for, at han vil give anledning til disciplinære vanskeligheder eller besværliggørelse af tjenesten.

Det følger herudover af § 15, stk. 1, i værnepligtsloven, at sessionen kan pålægge en værnepligtig, der møder for sessionen, og som ikke findes egnet til værnepligtstjeneste, fordi han 1) endnu ikke er tilstrækkeligt udviklet, 2) lider af en midlertidig svaghed eller sygdom eller 3) ikke har forevist dokumentation for en påstået eller formodet svaghed eller sygdom, at møde for en senere session. Det følger desuden af lovens § 15, stk. 2, at en værnepligtig, der har modtaget pålæg efter stk. 1, kan kræve at blive endeligt sessionsbehandlet inden udgangen af året efter det år, i hvilket han er mødt for sessionen første gang, jf. stk. 2. Det følger tilmed af lovens § 15, stk. 3, at er grunden til, at den værnepligtige ikke er fundet egnet til værnepligtstjeneste, den i stk. 1, nr. 3 anførte, og har han ved en senere session fortsat ikke fremvist dokumentation, kan den værnepligtige dog først kræve at blive endeligt sessionsbehandlet ved den første session i det følgende år, jf. stk. 3.

Det følger endvidere af § 19 i værnepligtsloven, at sessionen kan tilkendegive den værnepligtige, der udskrives, i hvilken måned han tidligst vil blive indkaldt, såfremt den værnepligtige godtgør, at en sådan fastsættelse af tidligst mulige indkaldelsestidspunkt vil være af særlig betydning for ham af hensyn til hans uddannelse eller af andre grunde. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom.

Det følger endeligt af § 36, stk. 2, i værnepligtsloven, at skønnes en overtrædelse ikke at medføre højere straf end bøde, kan forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Det foreslås *overalt* i loven, at »han« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, § 4 a, § 15, stk. 1-3, § 19 og § 36, stk. 2, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelserne vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelserne vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af de nævnte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 2

Det følger af § 1, stk. 1, i værnepligtsloven, at enhver dansk mand er undergivet værnepligt (værnepligtig).

Det foreslås at ændre § 1, stk. 1, i værnepligtsloven, således at »mand« ændres til »statsborger«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«. Værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige vil dermed fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det vil bl.a. indebære, at alle uanset køn vil skulle møde til Forsvarets Dag efter § 13, stk. 1, i værnepligtsloven, ligesom alle uanset køn vil skulle deltage heri, herunder modtage orientering om de forskellige tjenesteforhold m.v. efter lovens § 7, stk. 1, 1. pkt., underkaste sig lægeundersøgelser m.v. efter lovens § 14, stk. 1, samt trække et lodtrækningsnummer efter lovens § 20. Desuden vil det bl.a. indebære, at alle uanset køn vil kunne indgå aftale om at aftjene værnepligtstjeneste efter værnepligtslovens § 21, og at såfremt der ikke er tilstrækkeligt med værnepligtige, der ønsker at indgå en aftale om at aftjene værnepligtstjeneste, vil alle uanset køn ligeledes kunne pålægges at aftjene værnepligtstjeneste i overensstemmelse med principperne for fordelingen i lovens § 23.

Den foreslåede ændring vil have den konsekvens, at enhver dansk statsborger ligeledes vil blive omfattet af udtrykket »værnepligtig« i den lovgivning, der knytter sig til værnepligtstjenesten, herunder bl.a. lov om forsvarets personel, beredskabsloven, lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, lov om værnepligtens opfyldelse ved bistan SARbejde i udviklingslande, militær straffelov og militær disciplinarlov samt de administrative forskrifter, der er udstedt i medfør heraf. Kvinder, der skal aftjene værnepligtstjeneste, vil således fremover blive omfattet af de samme love og administrative forskrifter, som mænd er i dag.

Der vil således ske en fuldstændig ligestilling uanset køn i relation til Forsvarets Dag og aftjening af værnepligtstjenesten.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af § 3, stk. 1, i værnepligtsloven, at mænd, der har gjort værnepligtstjeneste i en fremmed stat eller har gennemgået uddannelse i en fremmed stats forsvar, af Værnepligtsnævnet helt eller delvis kan fritages for værnepligtstjeneste.

Det foreslås at ændre § 3, stk. 1, i værnepligtsloven, således at »Mænd« ændres til »Den«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 3, stk. 1, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 4

Det følger af § 3, stk. 2, i værnepligtsloven, at forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, kan tillade udenlandske mænd at gøre værnepligtstjeneste, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat. Medmindre forsvarsministeren bestemmer andet, gælder lovgivningens bestemmelser om værnepligtige for den, der har opnået sådan tilladelse, så længe han er bosat her i landet.

Det foreslås at ændre § 3, stk. 2, 1. pkt., i værnepligtsloven, således at »udenlandske mænd« ændres til »udlændinge«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 3, stk. 2, 1. pkt., indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 5

Det følger af § 6 i værnepligtsloven, at forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, forestår afholdelse af Forsvarets Dag, herunder session, og afgør i øvrigt, om en person 1) er undergivet værnepligt, 2) i henhold til § 13 er forpligtet til at møde til Forsvarets Dag, 3) af grunde, der ikke vedrører egnethed og ikke vedrører udelukkelse efter § 4, har krav på, at værnepligten bortfalder for ham.

Det følger desuden af § 26, stk. 1, i værnepligtsloven, at enhver værnepligtig selv er ansvarlig for, at bopælsforandringer, bortrejse og lignende ikke er til hinder for, at indkaldelsesordrer og andre meddelelser fra myndighederne om værnepligten kan komme ham i hænde rettidigt.

Det foreslås at ændre § 6, nr. 3, og § 26, stk. 1, i værnepligtsloven, således at »ham« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 6, nr. 3, og § 26, stk. 1, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelserne vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelserne vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af de nævnte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 6

Det følger af § 19 i værnepligtsloven, at sessionen kan tilkendegive den værnepligtige, der udskrives, i hvilken måned han tidligst vil blive indkaldt, såfremt den værnepligtige godtgør, at en sådan fastsættelse af tidligst mulige indkaldelsestidspunkt vil være af særlig betydning for ham af hensyn til hans uddannelse eller af andre grunde. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom.

Det foreslås at ændre § 19, 1. pkt., i værnepligtsloven, således at »ham« ændres til »den værnepligtige«, og »hans« ændres til »den værnepligtiges«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer af § 19, 1. pkt., indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 7

Det følger af § 21 a, i værnepligtsloven, at enhver dansk kvinde inviteres til at deltage i Forsvarets Dag i det år, hvori hun fylder 18 år, såfremt hun har bopæl eller ophold her i landet.

Det foreslås, at § 21 a i værnepligtsloven ophæves.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Kvinder vil således fremover blive forpligtet til at møde til Forsvarets Dag efter § 13, stk. 1, i værnepligtsloven.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af § 6, stk. 1, i lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 13. marts 2006, at medmindre disciplinarmidler bringes i anvendelse, jf. lovens § 8, stk. 1, straffes en arbejdspligtig med bøde eller med fængsel indtil 1 år, hvis han nægter at udføre civilt arbejde, udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet, ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører.

Det foreslås at ændre § 6, stk. 1, i lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, således at »han« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 6, stk. 1, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 3

Til nr. 1 og 2

Det følger af § 2, stk. 3, i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, jf. lovbekendtgørelse nr. 428 af 30. september 1980, som ændret ved § 13 i lov nr. 980 af 17. december 1997, at såfremt en ansøger ikke er egnet til bedømmelse, og han ikke tilbagekalder sin ansøgning, meddeler vedkommende minister, jf. § 27 i værnepligtsloven, såfremt beredskabsmæssige hensyn ikke taler herimod, ham udsættelse med værnepligtstjeneste, dog højst i et tidsrum af 14 måneder. Dette gælder dog kun, hvis den pågældende ikke tidligere har opnået udsættelse af denne grund.

Det følger desuden af § 3, stk. 2, i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, at indenrigsministeren kan dog efter forhandling med udenrigsministeren og forsvarsministeren bestemme, at tilladelsen ikke bortfalder, eller at den værnepligtige kun skal indkaldes til den værnepligtstjeneste, som han er udskrevet eller overført til, i et kortere tidsrum end efter de almindelige regler. Ved afgørelsen skal der navnlig tages hensyn til, om bortfaldsgrunden beror på den værnepligtiges egne forhold.

Det følger endvidere af § 4, stk. 1, i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, at udføres der ikke bistandsarbejde i mindst 2 år, afgør værnepligtsnævnet, om og i hvilket tidsrum den pågældende skal indkaldes til den værnepligtstjeneste, som han er udskrevet eller overført til. Ved afgørelsen skal der navnlig tages hensyn til, om afbrydelsen af bistandsarbejdet beror på den værnepligtiges egne forhold.

Det foreslås at ændre § 2, stk. 3, 1. pkt., § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, således at »han« ændres til »den pågældende«.

Det foreslås endvidere at ændre § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, således at »ham« ændres til »den pågældende«.

Forslagene er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer af § 2, stk. 3, 1. pkt., § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 1. pkt., indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelserne vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelserne vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af de nævnte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 4

Til nr. 1

Det følger af § 60, stk. 1, i beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 144 af 28. februar 2018, at medmindre disciplinarmidler anvendes, jf. lovens § 62, straffes den værnepligtige, der er indkaldt til tjeneste i redningsberedskabet, med bøde eller fængsel i indtil 1 år, hvis han nægter at gøre tjeneste i redningsberedskabet, udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet, ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører.

Det foreslås at ændre § 60, stk. 1, i beredskabsloven, således at »han« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 60, stk. 1, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i beredskabsloven fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 2

Det følger af § 60, stk. 3, i beredskabsloven, at enhver foresat i redningsberedskabet kan anholde en værnepligtig, når denne ikke efterkommer den foresattes tjenstlige befaling, og det skønnes nødvendigt af hensyn til disciplinen at anholde ham.

Det foreslås at ændre § 60, stk. 3, i beredskabsloven, således at »ham« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 60, stk. 3, indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelsen vil finde anvendelse for som konsekvens af forslaget § 1, nr. 2. Bestemmelsen vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i beredskabsloven fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af den nævnte bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 5

Til nr. 1

Det følger af § 2, stk. 2, i lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, jf. lovbekendtgørelse nr. 309 af 3. marts 2011, at en arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager, fordi han vil udnytte retten til fravær på grund af aftjening af værnepligt eller har været fraværende af denne grund.

Det følger desuden af § 4, stk. 1, i lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, at den værnepligtige mand eller kvinde ansat på værnepligtislignende vilkår skal underrette arbejdsgiveren om tidspunktet for indkaldelsen senest to uger efter, at han har modtaget meddelelse herom.

Det følger endvidere af § 6, stk. 2, i lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, at lønmodtageren har dog ret til at genoptage arbejdet 4 måneder efter efterkassations- eller hjemsendelsestidspunktet. Har lønmodtageren afgivet varsel efter § 5, stk. 1, har han ret til at genoptage arbejdet til det tidspunkt, der er angivet i varslet.

Det foreslås at ændre § 2, stk. 2, § 4, stk. 1, og § 6, stk. 2, 2. pkt., i lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, således at »han« ændres til »den pågældende«.

Forslaget er en konsekvens af forslagets § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring af § 2, stk. 2, § 4, stk. 1, og § 6, stk. 2, 2. pkt., indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelserne vil finde anvendelse for som konsekvens af forslagets § 1, nr. 2. Bestemmelserne vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

Den foreslåede ændring indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af de nævnte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 6

Til nr. 1 og 2

Det følger af § 6, stk. 1, i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1002 af 24. august 2017, som ændret ved § 27 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, at en funktionærs indkaldelse til aftjening af værnepligt, såvel civil som militær, ikke berettiger arbejdsgiveren til at afskedige funktionæren, men forholdet kan kun afvikles gennem opsigelse i henhold til § 2, og funktionæren har ret til løn i overensstemmelse med nærværende paragrafs stk. 2. Funktionæren er dog pligtig at underrette arbejdsgiveren, så snart han modtager meddelelse om tidspunktet for indkaldelsen, dog tidligst så lang tid forinden indkaldelsen, at funktionæren efter reglerne i § 2, stk. 6, kunne have opsagt tjenesteforholdet til ophør ved udgangen af den forud for indkaldelsestidspunktet liggende måned. Undladelse heraf berettiger arbejdsgiveren til ved den første indkaldelse at hæve forholdet uden varsel fra indkaldelsesdagen og ved senere indkaldelser at kræve erstatning for det tab, der er forvoldt ved undladelsen af at give underretning.

Det følger desuden af § 6, stk. 3, i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, at efter genindkaldelse til militærtjeneste har funktionæren ret til at genindtræde i sin stilling med uændret anciennitet. Hvis funktionæren vil benytte sig af denne ret, påhviler det ham samtidig med, at han giver underretning om indkaldelsen, jf. stk. 1, at meddele arbejdsgiveren dette, og han er i så tilfælde forpligtet til ved hjemsendelsen at genindtræde i stillingen.

Det foreslås at ændre § 6, stk. 1, 2. pkt., og § 6, stk. 3, 2. pkt., i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, således at »han« ændres til »den pågældende«.

Det foreslås endvidere at ændre § 6, stk. 3, 2. pkt., i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, således at »ham« ændres til »den pågældende«.

Forslagene er en konsekvens af forslagets § 1, nr. 2, hvorefter det foreslås, at enhver dansk statsborger bliver omfattet af udtrykket »værnepligtig«, og at værnepligtslovens bestemmelser om værnepligtige dermed fremover foreslås at finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer af § 6, stk. 1, 2. pkt., og i § 6, stk. 3, 2. pkt., indebærer alene en udvidelse af, hvem bestemmelserne vil finde anvendelse for som konsekvens af forslagets § 1, nr. 2. Bestemmelserne vil således fremover finde anvendelse for alle uanset køn.

Det forudsættes i øvrigt, at udtrykket »værnepligtig« i lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer fremover også vil finde anvendelse for alle uanset køn.

De foreslåede ændringer indebærer derudover ingen indholdsmæssige ændringer af de nævnte bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til § 7

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2027, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås med *stk. 2*, at loven har virkning for kvinder, som indkaldes til Forsvarets Dag fra den 1. januar 2027.

Bestemmelsen vil indebære, at det er kvinder, der indkaldes til Forsvarets Dag fra den 1. januar 2027, der vil være omfattet af lovforslagets bestemmelser. For de kvinder, som er indkaldt til Forsvarets Dag før den 1. januar 2027, vil lovforslaget ikke få nogen konsekvenser. Det gælder også i forhold til de kvinder, der er indkaldt til Forsvarets Dag før den 1. januar 2027, men som først skal møde til Forsvarets Dag efter den 1. januar 2027. For de kvinder vil de hidtil gældende regler fortsat finde anvendelse.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed.

Værnepligtsloven er, på nær ændringerne foretaget ved § 82 i lov nr. 1054 af 23. december 1992, § 19 i lov nr. 69 af 4. februar 2004, § 8 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, direkte gældende for Færøerne og Grønland. Det er dog alene værnepligtige, der har bopæl eller ophold i Kongeriget Danmark med undtagelse af Færøerne og Grønland, som skal møde til Forsvarets Dag, jf. værnepligtslovens § 13, jf. § 5.

Ændringerne af værnepligtsloven i § 82 i lov nr. 1054 af 23. december 1992 og i lov nr. 1538 af 18. december 2018 om ændring af lov om værnepligt er dog sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 2017 af 18. december 2020 om ikrafttræden for Grønland af visse love om ændring af værnepligtsloven.

Lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde er, på nær ændringerne foretaget ved § 73 i lov nr. 1054 af 23. december 1992 og § 14 i lov nr. 69 af 4. februar 2004, direkte gældende for Færøerne og Grønland.

Lov om værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande er, på nær ændringerne foretaget ved § 13 i lov nr. 980 af 17. december 1997, direkte gældende for Færøerne og Grønland.

Beredskabsloven er ikke direkte gældende for Færøerne og Grønland.

Dele af beredskabsloven er dog sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 995 af 25. august 2017 om ikrafttræden for Grønland af beredskabsloven.

Lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet er ikke gældende for Færøerne og Grønland.

Lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer er ikke gældende for Færøerne.

Lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer kan, på nær ændringerne foretaget ved § 9 i lov nr. 313 af 10. juni 1996, lov nr. 287 af 24. april 1996, lov nr. 340 af 2. juni 1999, § 7 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 58 i lov nr. 566 af 9. juni 2006, § 5 i lov nr. 647 af 12. juni 2013 og § 14 i lov nr. 1565 af 15. december 2015, sættes i kraft for Grønland.

Ændringerne af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer i § 1 i lov nr. 444 af 7. juni 2001, lov nr. 132 af 20. marts 2002, lov nr. 371 af 28. maj 2003, lov nr. 310 af 5. maj 2004, lov nr. 1414 af 22. december 2004, lov nr. 1416 af 22. december 2004 og § 8 i lov nr. 285 af 29. marts 2017 indeholder ikke en selvstændig anordningshjemmel.

Det foreslås med *stk. 1*, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, jf. dog *stk. 2-3*.

Det foreslås med *stk. 2*, at §§ 1-4 ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

De foreslåede ændringer i lovforslagets § 5 kan ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da lov om værnepligtforlov og orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det foreslås med *stk. 3*, at § 6 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

De foreslåede ændringer i lovforslagets § 6 kan ikke sættes i kraft for Færøerne, da lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer ikke gælder for Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1
	I værnepligtsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 225 af 13. marts 2006, som ændret ved § 99 i lov nr. 538 af 8. juni 2006 og lov nr. 1538 af 18. december 2018, foretages følgende ændringer:
	1. Overalt i loven ændres »han« til: »den pågældende«.
§ 1. Enhver dansk mand er undergivet værnepligt (værnepligtig). <i>Stk. 2-4. ---</i>	2. I § 1, stk. 1, ændres »mand« til: »statsborger«.
§ 3. Mænd, der har gjort værnepligtstjeneste i en fremmed stat eller har gennemgået uddannelse i en fremmed stats forsvar, kan af Værnepligtsnævnet helt eller delvis fritages for værnepligtstjeneste.	3. I § 3, stk. 1, ændres »Mænd« til: »Den«.
<i>Stk. 2.</i> Forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, kan tillade udenlandske mænd at gøre værnepligtstjeneste, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat. Medmindre forsvarsministeren bestemmer andet, gælder lovgivningens bestemmelser om værnepligtige for den, der har opnået sådan tilladelse, så længe han er bosat her i landet.	4. I § 3, stk. 2, 1. pkt., ændres »udenlandske mænd« til: »udlændinge«.
§ 6. Forsvarsministeren eller den myndighed, forsvarsministeren bemyndiger til det, forestår afholdelse af Forsvarets Dag, herunder session, og afgør i øvrigt, om en person 1) --- 2) --- 3) af grunde, der ikke vedrører egnethed og ikke vedrører udelukkelse efter § 4, har krav på, at værnepligten bortfalder for ham.	5. I § 6, nr. 3, og § 26, stk. 1, ændres »ham« til: »den pågældende«.

<p>§ 26. Enhver værnepligtig er selv ansvarlig for, at bopælsforandringer, bortrejse og lignende ikke er til hinder for, at indkaldelsesordrer og andre meddelelser fra myndighederne om værnepligten kan komme ham i hænde rettidigt.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p>	
<p>§ 19. Sessionen kan tilkendegive den værnepligtige, der udskrives, i hvilken måned han tidligst vil blive indkaldt, såfremt den værnepligtige godtgør, at en sådan fastsættelse af tidligst mulige indkaldelsestidspunkt vil være af særlig betydning for ham af hensyn til hans uddannelse eller af andre grunde. Forsvarsministeren kan fastsætte regler herom.</p>	<p>6. I § 19, 1. pkt., ændres »ham« til: »den værnepligtige«, og »hans« ændres til: »den værnepligtiges«.</p>
<p>§ 21 a. Enhver dansk kvinde inviteres til at deltage i Forsvarets Dag i det år, hvori hun fylder 18 år, såfremt hun har bopæl eller ophold her i landet.</p>	<p>7. § 21 a ophæves.</p>
	§ 2
	<p>I lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde, jf. lovbekendtgørelse nr. 226 af 13. marts 2006, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 6. Medmindre disciplinarmidler bringes i anvendelse, jf. § 8, stk. 1, straffes en arbejdspligtig med bøde eller med fængsel i indtil 1 år, såfremt han:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nægter at udføre civilt arbejde, 2) udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet, 3) ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller 4) i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører. <p><i>Stk. 2. ---</i></p>	<p>1. I § 6, stk. 1, ændres »han« til: »den pågældende«.</p>
	§ 3
	<p>I lov værnepligtens opfyldelse ved bistandsarbejde i udviklingslande, jf. lovbekendtgørelse nr. 428 af 30. september 1980, som ændret ved §</p>

	13 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:
<p>§ 2. --- <i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 3.</i> Såfremt en ansøger ikke er egnet til bedømmelse og han ikke tilbagekalder sin ansøgning, meddeler vedkommende minister, jfr. § 27 i værnepligtsloven, såfremt beredskabsmæssige hensyn ikke taler herimod, ham udsættelse med værnepligtstjeneste, dog højst i et tidsrum af 14 måneder. Dette gælder dog kun, hvis den pågældende ikke tidligere har opnået udsættelse af denne grund.</p>	<p>1. I § 2, stk. 3, 1. pkt., § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 4, stk. 1, 1. pkt., ændres »han« til: »den pågældende«.</p>
<p>§ 3. --- <i>Stk. 2.</i> Indenrigsministeren kan dog efter forhandling med udenrigsministeren og forsvarsministeren bestemme, at tilladelsen ikke bortfalder, eller at den værnepligtige kun skal indkaldes til den værnepligtstjeneste, som han er udskrevet eller overført til, i et kortere tidsrum end efter de almindelige regler. Ved afgørelsen skal der navnlig tages hensyn til, om bortfaldsgrunden beror på den værnepligtiges egne forhold.</p>	
<p>§ 4. Udføres der ikke bistandsarbejde i mindst 2 år, afgør værnepligtsnævnet, om og i hvilket tidsrum den pågældende skal indkaldes til den værnepligtstjeneste, som han er udskrevet eller overført til. Ved afgørelsen skal der navnlig tages hensyn til, om afbrydelsen af bistandsarbejdet beror på den værnepligtiges egne forhold. <i>Stk. 2-3. ---</i></p>	
<p>§ 2. --- <i>Stk. 2.</i> <i>Stk. 3.</i> Såfremt en ansøger ikke er egnet til bedømmelse og han ikke tilbagekalder sin ansøgning, meddeler vedkommende minister, jfr. § 27 i værnepligtsloven, såfremt beredskabsmæssige hensyn ikke taler herimod, ham udsættelse med værnepligtstjeneste, dog højst i et tidsrum af 14 måneder. Dette gælder dog</p>	<p>2. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »ham« til: »den pågældende«.</p>

kun, hvis den pågældende ikke tidligere har opnået udsættelse af denne grund.	
	§ 4
	I beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 144 af 28. februar 2018, foretages følgende ændringer:
§ 60. Medmindre disciplinarmidler anvendes, jf. § 62, straffes den værnepligtige, der er indkaldt til tjeneste i redningsberedskabet, med bøde eller fængsel i indtil 1 år, hvis han 1) nægter at gøre tjeneste i redningsberedskabet, 2) udebliver eller uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet, 3) ikke efterkommer en foresats tjenstlige befaling eller 4) i øvrigt undlader at efterkomme de pligter, som tjenesten medfører. <i>Stk. 2. ---</i>	1. I § 60, <i>stk. 1</i> , ændres »han« til: »den pågældende«.
<i>Stk. 3.</i> Enhver foresat i redningsberedskabet kan anholde en værnepligtig, når denne ikke efterkommer den foresattes tjenstlige befaling og det skønnes nødvendigt af hensyn til disciplinen at anholde ham.	2. I § 60, <i>stk. 3</i> , ændres »ham« til: »den pågældende«.
	§ 5
	I lov om værnepligtsorlov og om orlov ved forsvarets udsendelse af lønmodtagere til udlandet, jf. lovbekendtgørelse nr. 309 af 3. marts 2011, foretages følgende ændringer:
§ 2. --- <i>Stk. 2.</i> En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, fordi han vil udnytte retten til fravær på grund af aftjening af værnepligt eller har været fraværende af denne grund. <i>Stk. 3.</i>	1. I § 2, <i>stk. 2</i> , § 4, <i>stk. 1</i> , og § 6, <i>stk. 2</i> , 2. <i>pkt.</i> , ændres »han« til: »den pågældende«.
§ 4. Den værnepligtige mand eller kvinde ansat på værnepligtslignende vilkår skal under-	

<p>rette arbejdsgiveren om tidspunktet for indkaldelsen senest to uger efter, at han har modtaget meddelelse herom.</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p>	
<p>§ 6. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Lønmodtageren har dog ret til at genoptage arbejdet 4 måneder efter efterkassations- eller hjemsendelsestidspunktet. Har lønmodtageren afgivet varsel efter § 5, stk. 1, har han ret til at genoptage arbejdet til det tidspunkt, der er angivet i varslet.</p> <p><i>Stk. 3. ---</i></p>	
	§ 6
	<p>I lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1002 af 24. august 2017, som ændret ved § 27 i lov nr. 1711 af 27. december 2018 foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 6. En funktionærs indkaldelse til aftjening af værnepligt, såvel civil som militær, berettiger ikke arbejdsgiveren til at afskedige funktionæren, men forholdet kan kun afvikles gennem opsigelse i henhold til § 2, og funktionæren har ret til løn i overensstemmelse med nærværende paragrafs stk. 2. Funktionæren er dog pligtig at underrette arbejdsgiveren, så snart han modtager meddelelse om tidspunktet for indkaldelsen, dog tidligst så lang tid forinden indkaldelsen, at funktionæren efter reglerne i § 2, stk. 6, kunne have opsagt tjenesteforholdet til ophør ved udgangen af den forud for indkaldelsestidspunktet liggende måned. Undladelse heraf berettiger arbejdsgiveren til ved den første indkaldelse at hæve forholdet uden varsel fra indkaldelsesdagen og ved senere indkaldelser at kræve erstatning for det tab, der er forvoldt ved undladelsen af at give underretning.</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Efter genindkaldelse til militærtjeneste har funktionæren ret til at genindtræde i</p>	<p>1. I § 6, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, og to steder i § 6, <i>stk. 3, 2. pkt.</i>, ændres »han« til: »den pågældende«.</p>

<p>sin stilling med uændret anciennitet. Hvis funktionæren vil benytte sig af denne ret, påhviler det ham samtidig med, at han giver underretning om indkaldelsen, jf. stk. 1, at meddele arbejdsgiveren dette, og han er i så tilfælde forpligtet til ved hjemsendelsen at genindtræde i stillingen.</p>	
<p>§ 6. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Efter genindkaldelse til militærtjeneste har funktionæren ret til at genindtræde i sin stilling med uændret anciennitet. Hvis funktionæren vil benytte sig af denne ret, påhviler det ham samtidig med, at han giver underretning om indkaldelsen, jf. stk. 1, at meddele arbejdsgiveren dette, og han er i så tilfælde forpligtet til ved hjemsendelsen at genindtræde i stillingen.</p>	<p>2. I § 6, stk. 3, 2. pkt., ændres »ham« til: »den pågældende«.</p>